

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 822/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen ulkosuomalaisen omasta vaalipiiristä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Hussein al-Tae'e /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 822/2022 vp:

Mihin toimiin hallitus ryhtyy, että ulkosuomalaisten osallistumista vaaleihin pystytettäisiin parantamaan ja mihin keinoihin hallitus ryhtyy, että ulkosuomalaisille määritettäisiin yksi tai useampi oma vaalipiiri mahdollisimman pian?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Perustuslain (731/1999) 25 §:n 2 momentin nojalla maa jaetaan Suomen kansalaisten lukumäärän perusteella vähintään kahteentoista ja enintään kahdeksaantoista vaalipiiriin. Ahvenanmaan maakunta muodostaa lisäksi oman vaalipiirinsä yhden kansanedustajan valitsemista varten. Perustuslain 25 §:n 4 momentin nojalla eduskuntavaalien ajankohdasta, ehdokkaiden asettamisesta, vaalien toimittamisesta ja vaalipiireistä säädetään tarkemmin lailla.

Vaalilain (714/1998) 5 §:ssä säädetään tarkemmin siitä, miten eduskuntavaaleja varten maa on jaettu maakuntajaon pohjalta vaalipiireihin.

Koska edellä mainitussa perustuslain säännöksessä säädetään, että maa jaetaan 12-18 vaalipiiriin ehdotus ulkosuomalaisten omasta vaalipiiristä näyttäisi edellyttävän perustuslain 25 §:n muuttamista.

Tällä hetkellä ulkosuomalaisia äänioikeutettuja on noin 260 000. Ehdotuksen toteuttaminen tarkoittaisi käytännössä sitä, että ulkosuomalaisten vaalipiiristä valittaisiin noin 10 edustajaa eli se olisi suurin piirtein saman kokoinen vaalipiiri kuin Keski-Suomen vaalipiiri. Koska eduskunnan koko on 200 edustajaa, nuo 10 edustajanpaikkaa olisivat poissa muista vaalipiireistä, ei kuitenkaan Ahvenanmaan vaalipiiristä. Näin ollen usean, ellei kaikkien Manner-Suomen vaalipiirien piilevä äänikynnys nousisi nykyisestä. Uuden ulkosuomalaisten vaalipiirin perustaminen lisäisi entisestään ns. piilevää äänikynnystä, mikä ei ole toivottavaa.

Helsingissä 3.4.2023

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson